Anulu V. Nr. 37.—396. Domineca, 9.\21. Maiu 1865.

Ese de d o u e ori in septemana
J o i - a si D o m i n e c a.

Pretiulu pentru Austri'a
pre anu intregu . . 10 fl. v. a.
„ jumetate de anu 5 fl. v. a.
„ trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romani'a si Strainetate
pre anu intregu . . 14 fl. v. a.
„ jumetate . . . 7 fl. v. a.
„ trei lune . . . 3 fl. 50 cr.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

Prenumeratiunea se face la Tipografia T r a t t n e r - C a r o l i a n a in strat'a domnesca Nr. 2. éra corespundintiele la Redactiunea diurnalului S t r a t'a S a c a r u l u i (Zucker-Gasse Nr. 9. unde sunt a se adresâ tote scrisorile ce privescu administratiunea, speditiunea, etc.

Scrisori nefrancate si corespundîntie anomine nu se primescu. Scriptele nepublicare se voru arde.

Pentru insertiunea publicatiuniloru au a se respunde 6. cruceri de linia. — Unu nru sînguràtecu costa 10 cr. v. a.

REVIST'A POLITICA.

Pest'a 8/20. maiu 1865.

Telegramele ni aducu in estrasu cuventarea ce prìncipele Napoleone o tienù in Ajaccio cu ocasiunea aradîcarei statueloru napoleonice. Prìncipele si-pronunciâ si d'asta-data convingerile sale cu multa chiaretate, unu lucru ne cam indatenatu la barbatii polìtîci, cari si asta-di mare parte credu câ Ddieu a datu omului limb'a pentru a si-ascunde cugetele cu ajutoriulu ei. Prìncipele Napoleone ni se pare a nu fi d'in scol'a aceloru-a, câci la d'in contra n'am potè precepe ce interesu aru fi avendu a bucinà in lume cumca cu cine vre Francia aliantia si cu cine nu. Pentru a aretà câ toti Napoleonii tintescu la unulu si acel'a-si scopu desì pre câi dîferite, prìncipele pomenì sentînti'a lui Napoleone I. câ guvernulu imperiale nisue a largì libertatile democratîce, éra in privinti'a cestiuniloru europeane prìncipele dise câ acele se voru deslegà prin alianti'a poporeloru liberali. Acum'a casì d'alta-data o spuse câ e contrariu domnirei tempurie a Ponteficiloru. O ideea noua vedemu in cuventarea prìncipelui, unde vorbesce de alianti'a cu America. Nu cum-va asta ideea sê-i fie venitu pre budie pentru a molcomì ingrigirea unoru polìtîci, cari nu ascepta multu bine de la relatiunile intre guvernulu francese si celu de Washington, cari d'in di in di paru a fi totu mai incordate, daca credemu multeloru sciri respandîte de desclinite diurnale. Prìncipele dise in fine câ pre langa democratì'a bine organisata se recere libertatea de presa, dreptulu de intruniri, si *estinderea libertatiloru parlamentari.* Intr' adeveru prìncipele nu poteà finì cuventarea sa mai bine de câtu intonandu institutiunile aceste, ce contînentulu Europei le posiede atâtu de putienu — cu mica esceptiune — si de care are atât'a necesetate. Nu numai Francia duce sete de acele libertati, si nu numai Franciei se promitu, dar' — vomu vedè!

Negotiatiunile intre guvernulu italianu si celu papale au datu ansa la nisce neintielegeri intre membrii ce compunu cabinetulu regelui. O partîta, in frunte cu regele, voiesce impacarea, éra alt'a se teme ca nu cumva acést'a sê se intemple cu prejudetiulu drepturiloru ce natiunea italiana le are a supr'a Romei. Vegezzi candu fuse la Roma, avuse instructiuni d'a dreptulu de la rege, si se crede câ fara convoirea unanima a cabinetului. Daca se voru contînuà negotiatiunile cu Roma, nisce schimbari au sê urmeze in cabinetu. Regele a intrebatu uadulu multoru-a, intre altii a renumitului barbatu de statu San Martino. Acestu-a i predede unu memorandu, indemnandu-lu sê se impace cu Pap'a, dar' astu-felu ca se reserve drepturile ce natiunea le are la Roma, câ-ci altmintre nu preste multu Piemuntele si Neapolele nu s'aru mai potè guvernà, si aru devenì in manile Mazzinistiloru.

Desbaterile d'in corpulu legelatîvu alu Franciei si d'in renatulu imperiale de Viena a supr'a bugeteloru ministerieloru de resbelu, fura petrecute cu multa atentiune si la Petrupole, dar' despre reducerea armìei nu pote fi vorba. — Guvernulu rusescu se ocupa de presentu de legea pentru casetoriele mestecate. Pana acum'a in imperiulu intregu — afara de Finlandîa — daca cutare d'intre casetoriti erà de religiunea ortodossa, toti copìii urmau asta religiune. Dar' legea nouu va concede ca in privinti'a rellgiunei copiiloru d'acù sê se contielega parintii intre sîne.

Liniscea publica in Grecì'a e atâtu de putienu asecurata, câtu in apropiare de 4 ore de capitalea Atena, in 13 l. c. se intemplâ o lupta formale. Asceptâmu curundu informatiuni mai detaiate despre acestu evinementu.

Scirile mai noue ni spunu cumca cabinetulu austriacu are de cugetu a chiamà la Viena pe representantele seu de Roma Bar. Bach, care, precum se crede, n'a petrecutu cu destula atentiuna negotiatiunile intre guvernulu italianu si celu papale, in tocm'a casì colegulu seu representantele de Parisu princ. Metternich cu ocasîunea conventiunei de la 15 sept.

Scirile ce sosescu d'in America insufla ingrigire cabineteloru europene, pentru principiele noului presiedinte dlui Jonhson. Elu s'a tienutu purure de partît'a democratîca, nu voiesce a alungà pre Europeni d'in posessiunile ce le au de presentu in America, dar' e contrariu a veri-ce posessiune noua, câ-ci se teme câ acést'a se intempla spre defeptulu stateloru unite americane.

D'in Messicu publica diurnalele unu felu de constitutiune data de Imperatulu sub nume de „statutu provisoriu.“ Elu trateza despre form'a regimului, câci pentru o constitutiune intru intielesulu strinsu n'a venitu inca tempulu in noulu imperiu.

De la senatulu imperiale.

Cas'a deputatiloru in siedinti'a de la 16. maju contînuâ desbaterea proieptului de lege in privinti'a cladîrei calei de feru Transelvane. Art. III. se primì fara de desbatere. Asisdere art. IV. care statoresce ca calea sê fie scutîta de contributiune pentru patru ani. Art. V. ierta intreprindiatoriloru a socotî pretiulu transporteloru in bani de argintu de ai imperiului. (se primesce.) Art. VI. concessiunea nu se supune contributiunei. (Se primesce) Art. VII. vorbesce despre modulu cladîrei acestei câi, materialele, detorinti'a intreprindiatoriloru pentru stelpii liniei telegrafice s. a. Dupa o desbatere lunga se primesce cu putiena modeficatiune d'in partea deputatiloru Skene si Pankratz cu referintia la tarifa. Art. VIII. impoteresce pre guvernu ca in casulu daca nu s'aru cere concessiune, se pota incredîntià cladîrea acestei câi, societatei calei de feru de Tîsa séu altui indîvidu. (se primesce.)

Art. IX. dice: Dîreptiunea si modulu contînuarei calei de feru câtra marginile imperiului se va statorì prin o lege noua pe cale constitutiunale.

Referintele motîveza asta propunere prin aceea, câ comissiunea voiesce sê se incredîntieze câ guvernulu nu se va folosî òre de §. 13. d'in patent'a de fauru.

Conducatoriulu ministeriului de comerciu bar. Kalchberg crede câ acestu artîclu e de prisosu, câ–ci daca voru cere concessiuni nisce omeni cari nu voru avè lipsa de garantia, atunci guvernulu va negotià cu ei; éra de voru voì garantia, in acestu casu propunerea se va presentà senatului imp.

Ministrului Plener nu–i place amintîrea §. 13. Guvernulu se va nisuì a lucrà astu-felu ca sê multiumesca asceptarile senatului, éra daca urginti'a aru recere vr'o deliberatiune pe candu senatulu nu e intrunitu, guvernulu conformu respunsabilitatei sale cauta sê se folosesca de prescrierile constitutiunei.

Referintele espune motîvele comissiunei si artîclulu se primesce.

Art. X. cuprinde clausul'a de essecutiune. (Se primesce.)

In siedinti'a de la 17. maiu a casei deputatiloru se primì proieptulu de lege pentru caleà de feru Trna cetîndu-se a trei-a ora.

Dupa aceste se pertratara unele petitiuni adresate senatului si d'in partea unoru comunitati d'in Ungaria. Mai multi baiasi d'in Abrudu si Rosìa ceru a se scutî de urbur'a detorita capitanatului de Zlatna. (Se dede ministeriului de finantie.)

Vien'a, 16. maiu, 1865.

Eri avui ocasîunea a me convinge d'in funte secura câ fundatiunea nemoritoriului Doctoru in medîcina R a m o n t i a n u consîste d'in sumele urmatorie,

a nume:

	Capitalu	usura
1) in oblegatiuni	10,000 cu 4%	420 fl. v. a.
2) „ „	53,080 „ 5%	2786 fl. 70 cr. „
3) la Iosîfu Szabo	1500 „ „	94 fl. —

in Suma oblegatiuni 63080 fl. oblegatiuni de statu si 1500 fl. bani dati imprumutu, cu unu venitu anuale de 3301 fl. 20 cr. v. a.

Mai sunt inca 4210 fl. v. a. dati imprumutu fundului seminarile f â r a d e i n t e r u s u r i u.

Acesta suma cu cea de la Szabó facu laolalta 5710 fl. si fiindu câ cei de la Szabó sunt in m. conv. redusi la v. a facu 5785 fl. d'in sum'a acést'a care acum'a aduce numai 94 fl. 50 cr. v. a. pre anu, ar trebuì sê se cùmpere oblegatiuni urbariali (dessarc. pament.) transîlvane, si estmodu, fiindu cursulu acestor'a 70% pana 72% s'ar potè cumperà[1]) pentru sum'a de mai susu 8000 fl. v. a. in oblegatiuni, àdeca capitalulu de 5785 fl. s'ar urcà prin asta operatiune la 8000 fl. v. a. cari ar aduce la anu 400 fl. v. a. si asiè s'ar marì venitulu anuale alu fundatiunii lui Ramontianu cu 305 fl. 90 cr. v. a. la acestu lucru tragu atentiunea onor. pùblicu, cu atâtu mai vertosu câ d'in acesti 305 fl. 90 cr. se pote ajutà unu tèneru la universîtatea Vienei, dar' recumendu acestu lucru mai alesu veneratului consîstoriu metropolitanu d'in Blasiu carele intru intielesulu testamentului are de a despune a supr'a fundatiunii acestei-a.

Cercandu totodata si catalogulu tèneriloru cari tragu stipendîe d'in fundatiunea acést'a, aflai câ suntu 22, anume dupa specialitâti: 1 mèdîcu in Vien'a, 1 pictoru in Monacu, 1 filosofu in Vien'a, 8 juristi in Pest'a, 9 juristi in Sabìiu, 1 gimnas. in Cl VI. in Blasiu, si 1 cancelistu onorariu in comitatulu Cetâtii-de-Balta. — Albertu (Béla) D o r g o juristu in Pest'a are stip. de 63 fl. v a. De e feciorulu comisariului provinciale d'in Bistritia G a v r i i l u D o r g o u, carele e provediutu cu salariu anuale de 1800 fl. m. c si e omu cu avere, câce au cumperatu acum'a cu 12,000 fl. o mosìa de la famìli'a C e r e i, trage acestu stipendîu in contr'a intentiunii fundatoriului.[2]) Caus'a acést'a inca striga „Sînodu!“ OO. Redactiuni a celoru lalte diurnale rom. sunt rogate a primì acestu artîclu in colonele loru. D. M.

N a s e u d u 1865.

In Nru 69, d'in 29. noemvre (11. diecemvre) 1864. s'a publicatu in „Concordîa“ unu artîclu cu privire la muntii asiè numiti „revindîcati,“ prin care autorele anonimu se incérca a substituì pertraptâriloru decurse in acesta causa, ce suntu insotite in urmârile loru de o dauna immensa pentru fostii granitieri romani, o base legala, a escusà procèderea urmata, si a aretà lumei, câ acei granitieri nu si–ar fi castigatu nici unu feliu de dreptu intemeiatu pre lege asupr'a aceloru

---

[1]) Asiè facu tote asiediamintele pùblice cari administreza bani fundatiunali, asiè facu d. e. facultâtile universîtâtii pestane, si a nume facultatea filosòfica, de care am onorea de a me tienè, chiaru estutempu fece asèmene, marindu ast-felu nesce fundatiuni mai decurendu venite sub administratiunea ei. Red.

[2]) Juristulu cestiunatu e intru adeveru feciorulu dlui comisariu amintîtu, si trage i n t r u a d e v e r u in contr'a intentiunii fundatoriului stipendîulu, care ar trebuì sê se dee tèneriloru „r o m a n i“ „l i p s î t i“ cu portare buna si capacitate. Primele doua condîtiuni lipsescu cu totulu, câ-ce juristulu nostru cu tote câ dupa orìgine e romanu, inse neci nu scie limb'a materna, neci nu vre sê o scìe, ba dupa cum spunu colegii sêi, ar sta gat'a a-i atentà procesu criminale celui ce s'ar incumetà a-i amintî câ d'insulu e romanu de orìgine si câ ar trebuì sê fie romanu si cu sentiemintele. Si acestu tèneru trage acù de 6 a n i stipendîulu ce ar fi potutu fruptîficà mai bine pentru biét'a natiune romana! R e d.

munti, si asiè prin acea pièrdere nu se aru fi vatematu nici unu dreptu de a le granitieriloru.

Fâra de a ne lasà in o polemìa desiérta cu autorele anonimu, voimu totu pre aceea-si cale a publicitâtii a pasì, marginindu-ne de a aduce pe tapetu in obieptulu subversante numai de acelea fapte complinite, mominte si giurstâri, ce, fiindu basate pe acte si documinte autèntîce de fatia, combatu de plinu si restorna atâtu argumintele autorului anonimu, câtu si legalitatea pretînsîuniloru contrariloru nostri — mominte ce mèrita tóta atentiunea pùblicului, dara cu deosebire a barbatiloru de statu si a jurisprudîntiloru. Anonimulu autoru indata la inceputulu artîclului dechiara detràgerile si vatemârile de dreptu, ce se causédia fostiloru granitiari romani prin pièrderea aceloru munti, numai de „i m a g i n a t e ,“ apoi câ acei locuitori ar fi in celea ce privesce acesta cestiune, ce o numesce densulu irónice „C e l e b r e“ in credîntia desiérta, si acést'a o face densulu cu intentiunea de a detrage insemnetatei causei d'in ponderosetatea ei.

Totu spre acelu scopu, si respectîve, spre a justificà pre câtu e numai cu potîntia procèderea unilaterale, ce taia de a dreptulu, séu precum se dice: pe 'ntregulu in drèpturile de possessiune si proprietate, ce si le au cascigatu fostii granitieri asupr'a aceloru munti, se incérca a aduce in partea cea mai mare de acelea giurstâri in ante, ce nu sunt basate pe documinte autèntîce, fâra sunt fetulu unei idee in adînsu create d'in partea unei coterìe, care cu tote poterile se incérca a ne debilità.

Ori si care sê fie fostu caus'a regularei granitiei intre Ardealu si Principatele romane, ce s'a efaptuitu la anulu 1769. prin mutarea pagiureloru imperatesci, acea presupùnere croita in adînsu d'in partea pretendîntiloru transîlvani, câ s'ar fi revindîcatu terenu transîlvaneanu, séu respectîve proprietate fosta mai inainte a pretendîntiloru, ca un'a, ce nu se pote constatà p r i n a c t e s i d o c u m i n t e a u t è n t î c e, e cu totulu neadeverata.

Acea regulare de granitia dupa cum vomu constatà mai josu, a avutu de basa de totu alte motîve si a urmatu dupa una maxima mai nalta de statu.

Prin d'ins'a s'a cascigatu câtra Ardealu unu terenu, de una estensîune grandîósa, ce nu s'a tienutu mai nainte de principatulu nostru, si care prin urmare, ca atare, a devenitu o acuisîtiune noua cu dreptulu de lìbera dìspusetiune a Monarcului.

Ni pare reu, inse trebue sê reflectâmu cu tota francheti'a, câ anonimulu autoru prin asertiunea sa, câ „Buciumulu pornindu d'in premise false, trase concluse éra false, si asiè constatara o detràgere de dreptu — care dupa documinte si acte nu esîste,“ a vorbitu chiaru neadeverulu si in contr'a fapteloru basate pe documinte si acte autèntîce, ce le avemu amana si se afla si in arcivele pùblice, — si pote si in contr'a convìngerei (nu dìcemu in contr'a cunoscintiei) sale.

Regularea confinieloru acestor'a transîlvane de câtra principatele romane nu a urmatu la rechiamatiunile proprietariloru transîlvani, ci precum am amintîtu mai sus, d'in altu scopu mai 'naltu de statu, si prin urmare, afirmarea autorelui anonimu, „câ Austria nu a avutu scopu principale de a cascigà pârti teritoriale noue, ci mai vertosu de a revindîcà vechi,“ e cu totulu nefundata, si prin documinte si acte autentîce necomprobàvera.

Acést'a a nostra afirmare devine prin acea giurstare constatata de adeverata, câ regularea de grànitia nu a urmatu numai in Transîlvania, ci s'a intînsu peste lini'a intréga decâtra ostu si sudu a Monarciei austriace facia cu provinciele supuse portei otomane, si àdeca si in teritoriulu militìei de granitia d'in Banatu, Croatia si Slavonia pana la confiniile Dalmatiei.

In cele ce privesce acésta regulare de gràniția generala ne provocâmu la opulu:

„Statistik der Militairgränze des österreichischen Kaiserthums v. C. B. v. Hietzinger. Wien 1817.“ unde indreptâmu pre anonimulu autoru, si unde la Pag. 52 despre regularea grànitiei Transîlvane se afla urmatoriele: „Die östlichen und südlichen Gränzen Siebenbürgens sind durch die Vorrückung der Kaiserlichen Adler über einige Gebirge d e r M o l d a u u n d W a l a c h e i im Jahre 1769. in Gemäßheit d e r G r e n z b e r i c h t i g u n g, welche nach dem Carlowitzer Frieden von dem G e n e r a l e n G r a f e n M a r s i g l i (1700) a u s g e m i t t e l t w o r d e n w a r, „etwas erweitert,“ und in Sistower Frieden (1791) von der Pforte in der neuen Gestalt anerkannt worden.“ apoi mai josu: „Nach dem Carlowitzer, Passarowitzer und Belgrader Frieden, waren die Siebenbürgischen Gränzen gegen die Türkei „unentschieden“ geblieben; man glaubte zur Zeit des Vordringens der Russen in der Moldau und Walachei 1769. die schicklichste Gelegenheit zur A u s d e h n u n g d e r G r ä n z e n n a c h d e n v o n M a r s i g l i e n t w i c k e l t e n A n s p r ü c h e n Ö s t e r r e i c h s zu finden. Nach dem Sistower Frieden wurden diese Gränzen in einem gemeinschaftlichen von dem Comissären der Pforte mitgefertigten Protocole genau bezeichnet. (Acten)“.

De orece Hietzinger pentru datele d'in opulu sêu s'a folosîtu in partea cea mai mare de actele si documintele oficiose aflatorie atâtu in arciv'a In c. r. Consîliului bèlicu àulicu, câtu si in a dîferiteloru c. r. Prefecture generali militari, pe unde a sierbitu si de ora-ce regularea grànitiei a urmatu conformu operatului contelui Marsigli d'in anulu 1700, asiè, acestu-a nefiindu Transîlvanu, in calitatea sa de generalu austriacu, de sîguru nu s'a acomodatu dupa pretensîunile pretendîntiloru transîlvani, ci a avutu in antea ochiloru si a urmaritu de totu alte scòpuri mai nalte si mai ponderose.

Totu ce dice dara autorulu anonimu in punctulu 2 alu artîclului sêu, sunt numai vorbe intortocate si acomodate scopului sêu de a schimosî adeverulu, vorbe ce stau opuse dîametralminte fapteloru basate pe acte oficiose. — Deci aceea, ce dice autorele anonimu despre argumentarea „Buciumului,“ câ aceea dupa acte si documinte nu esîste, este tocm'a la argumentarea autorelui anonimu aplicàveru.

Asèmenea e neadeveru aceea, ce dice densulu la punctulu III, si acést'a cu atâtu mai vertosu, cu câtu asèmenea nu e dovedîtu prin acte.

Proprietarii marginasi d'in Moldova si Romanì'a nu au ocupatu acelu terenu numai intre anii 1741—1769. ci l'au possedatu mai d'in nainte d'in mosi de stramosi; de ora-ce gràniti'a intre Ardealu si Principatele romane pana la 1769 a fostu de facto d'in vechime, numai cea de d'incoce de terenulu revindîcatu, si asiè, totu terenulu ce au fostu d'in colo de acésta gràniti'a, a fostu a marginasiloru de d'incolo.

Apoi intrebâmu noi pe autorele anonimu sê ne spuna caus'a, pentru ce s'a pusu cordonulu „de nu au potutu folosî proprietari transîlvaneni“ tocm'a pe linea d'in coce de terenulu revindîcatu; câ daca a fostu terenulu, d'incolo de acea linia, alu transîlvaneniloru, si acestia s'au aflatu in posessiune fàpteca, nu erà de lipsa a se pune acelu cordonu pe lini'a d'in coce, ci trebuià pusu pe lini'a d'incolo, si acést'a cu atâtu mai vertosu, cu câtu de la acea linia, ce si o imagineza contrarii nostri, de d'in coce, câtra Ardealu, s'a mai aflatu destui munti, si presupùnerea nu pote avè locu câ a debuitu a se urmà asiè, precum i place autorelui a afirmà, d'in causa, ca sê nu vina cei d'in colo cu cei d'in coce in atîngere, câ-ci acést'a s'a potutu delaturà tocmai asiè de bine prin lini'a de d'in colo, câtu si prin cea de d'in coce.

Si daca acea regulare de grànitia a urmatu dupa pretensîunile Austriei de la anulu 1700, urméza de sîne, câ marginasii proprietari d'in Moldov'a si Romanì'a nu in epoc'a aniloru 1741—1769. au ocupatu terenulu cestiunatu, ci au trebuitu sê-lu aiba si in ante de anulu 1700. si de sîne urméza, câ neesîstendu de facto pana la 1769 alta linia de grànitia intre Austria si Principatele romane, de câtu cea de d'incoce de terenulu aquiratu, nici imaginatii proprietari transîlvaneni nu au potutu pierde ce-va, câ-ci acestia in provinciele romanesci pe acelea tèmpuri nu au potutu avè posessiune. Si daca ar fi fostu terenulu revindîcatu proprietate a pretendîntiloru Transîlvaneni, àdeca s'ar fi tienutu de Transîlvani'a, trebuià ca si gràniti'a intre acést'a si intre Principatele romane sê fia d'in colo de acelu terenu, si atunci nu erà lipsa a se face mutarea pagiureloru in 1769. pe o linia de grànitia d'in nou formata.

Schimbarea liniei de grànitia, resp. mutarea acestei in anulu indîcatu, mai incolo spre Principatele romane, e dovada eclatante, câ pana atunci nu a esîstatu alta linia de grànitia, decâtu cea d'incoce de terenulu revindîcatu.

Desu mentiunat'a regulare de grànitia, prin care s'a castîgatu acelu terenu, a urmatu in tempulu sustarei institutului de grànitia, si fiindu granitieriloru impusa vegiarea liniei de grànitia, aperarea si *sustienerea ei, asiè indata de la inceputulu* cascigarei acelui terenu s'a pusu granitieri in posessiunea si folosîrea fàpteca acelui-a-si, fiindu densii intru acést'a protegeati chiaru si de superiorii loru.

(Va urmà.)

Influinti'a vinarsului.

(Urmare.)

Suntu inse unii, carii dora d'in prejudetie, partînescu beutur'a acést'a dicandu „câ vinulu-arsu maresce apetîtulu omului.“ La acesta respunde renumitulu Linné; câ e adeveratu câ vinulu arsu descepta apetîtulu, ci cu câtu lu-a desceptatu de tare la bere, cu atât'a lu detrage unu patrariu de ora mai tardiu;

FOISIOR'A.

Ratecirea.

(1861.)

Ferice erà omulu in prim'a lui urdiela,
Candu nu gustase inca d'in pom'a acea fatala
Traindu in paradîsu.
Elu nu sciea de rele, de patîmi teratore,
Curatu erà elu virginu ca radiele de sore,
C'a dioriloru surisu.

Acesta lume-atuncea cu 'ntreg'a-i omenire
Unu sufletu aveà numai, aveà numai o fire,
Erà numai unu *eu*,
O anima, o voia, unu doru, o cugetare;
Si insu-si creatorulu semtià placere mare
Catandu d'in empireu.

Atunci erà pamentulu si ceru 'mpreunate,
Unu latu edemu si splendîdu, de nalta voluptate,
Sublime desfetari:
Si fiii omenimii cu angerii 'mpreuna
In hore radiose saltau intr'o cununa
L'a' sfereloru cantari.

Atunci erà 'n vietia ce adi cautâmu in morte,
Lucea pe ceruri inca o stea fora se porte
Unu nume indieitu.
Splendîdele-ti stindarde, dîvina libertate,
O! fâlfâiau superbe, si altarulu teu dreptate
Cu flori erà 'nvelitu.

Atuncea n'aveà omulu se piera 'n campu de sange,
Nici sclavu 'n lantiuri negre vieti'a a si-o plange
Ca vit'a pretiuitu;
Câci nu esise inca d'in iadu p'acesta lume
Nesatiulu, tîrani'a, tradarea si-alte nume
Ce tote-au pangaritu.

O! nu erà atuncea nici mortea fiorosa,
Nici noptea 'nsielatore cu mant'a-i negurosa
Pamentulu nu 'nvelià.
Erà diu'a eterna, eternu erá senina,
Si traiulu virginu d'auru ca-a sorelui lumina
Curgandu nu se finià.

Trecut'a inse tempulu acestu de fericire,
Si omulu prin pecate: ferice, nemorire,
D'odata le-a pierdutu.
Eternulu mare nume cerescului parinte
S'a stinsu d'in alu lui sufletu, s'a stersu d'in alui minte
Si nu l'a mai sciutu.

In lung'a-i ratecire, in gros'a-i orbecare,
Elu se 'nchinà la stele, la riuri si la mare,
La totu ce stralucià,
La chipuri mincinose de lemne, de metale,
La munti inalti, la arbori, la brute animale,
La totu ce elu temeà.

Dar' tatalu ce-abatuse catarea-i mangaiosa
De trist'a omenire, pierduta, pecatosa,
Ce-amaru a fostu cadiutu
Se 'ntorce, si prin drept'a-i potente stralucita,
O pune ér' in calea cea drepta fericita,
Dar' ér' s'a abatutu.

Si lumea ce fusese edenu de mangaere,
Adi este-o vale trista de lacremi de dorere,
Abisu ingrozitoru;
O selba negurosa de fiere rapitore,
De fiintie desbracate d'amoru si de pudore
D'onore si decoru.

O! adi in asta lume dreptate, consciintia,
Amore, caritate, vertute si credîntia,
Suntu tote vorbe 'n ventu.
O! totu ce mai esîste dîvinu p'acesta lume,
E togma ca si-o flore ce cresce fora nume
Si more p'unu mormentu.

Cum regele d'in Babelu *) in lung'a-i ratecire,
D'a omului fiintia, imagine si fire
Amaru s'a desbracatu:
Chiar' astu-felu, omenime, de bunulu teu parinte
In anima si 'n sufletu, in fapte si 'n cuvinte,
Scadindu te-ai departatu.

Dar' adu-ti, adu! aminte cadiuta omenime,
Câ esti tramisa 'n lume se tîndi la mai sublime,
La raiulu pregatîtu.
Intorce-te cu lacremi d'in calea ratecita,
Intorce-te la tatalu si striga umilita:
O! domne-am ratecitu.

Ar. D e n s u s i a n u.

*) Nabucodonozoru regele Asîriloru sumetiu si ingamfandu-se peste mesura, fu urgisîtu de Ddieu si alungatu d'in Babilonu. Siepte ani a ratecitu elu prin paduri golu rodindu radecine si pascandu érba ca vitele, — si astu-felu s'a schimbatu in acestu tempu in câtu semenà mai multu a animalu selbatecu decâtu a omu. Ér' dupa siepte ani de ratecire si tîcalosia, si-reveni in sîne si cunoscù erorea sa, — se intorse câtra Ddieu, laudâ si mari poterea lui, si astu-felu apoi Ddieu lu-puse ér 'in onorea cea mai d'inainte.

pentru câ pre candu intra beutur'a acést'a in corpulu omului, natur'a si-deschide tote canalele sale (ductus excretorios) spre a intempinà inimiculu acest'a, prin ce se desvolta apetîtu mare, dupace inse a decursu ace'a si apetîtulu incéta. In asemene modu vorbesce si Dr. Florman, celu mai betranu medîcu la universîtatea svedica de Lund, cu acelu adausu „câ apetîtulu desceptatu estu-modu mai de multe ori, totu mai tare micindu-se, in urma de totu se debiliteza si se nemicesce;“ ce potemu observà la betiosi, câ nici candu n'au apetîtu.

Dicu apoi mai incolo: „câ vinulu arsu scutesce in contr'a contagiunei.“ Despre acést'a marturisescu medîci esperti, câ epidemi'a colerica totu-deun'a afficieza mai antâiu pre betivi.

Pre aceia cari dicu, „câ vinulu arsu intaresce“ i reflecteza Dr. Florman, dicundu; câ o asià intarire e fugitîva, straformandu-se rapede in lasitate, somnorosìa, si slabitiune, cari se marescu in mesur'a ace'a, incâtu se repetiesce mai adese mediloculu iritatoriu, pana ce in urma nu se pote mai multu ajutà.“

Altii i ascriu insusire incalditoria; la ce replica Linné: „E dreptu câ vinulu arsu incaldiesce ci numai pre tempu scurtu, si precumu totu ce e iritatoriu, dupa acea mai tare debiliteza pre omu: asià si aice mai tardiu i-e omului cu atâtu mai rece.“ De aice ne potemu esplicà acea impregiurare, câ caletorii de prin desierturile arabice si persîce cu nemica nu se potu asià bine recorì, ca cu vinulu arsu.

Totu asià amintesce Dlu Mussey (presiedintele societatei medîcinarie si profesoru de anatomia la collegiulu de Darthmuth) in contr'a asertiunei: câ vinulu arsu e necessitate pentru lucratori,“ dicundu — estu modu: „Alcoholulu asià de pucinu e de lipsa omului, pre câtu i este de lipsa: arseniculu, sublimatulu séu opiulu. Mii de esemple au dovedîtu, cumca aceia cari traescu cu mancari sîmple nutritorie, si beuturi ne iritatore, mai multu au faptuitu intru unu tempu determinatu, decâtu cei d'in contra.

A dice cine-va câ cine s'a invetiatu odata la beutura, nu se mai pote desvetià; acì potemu respunde cu proverbiulu francescu: „vouloir c' est pouvoir.“ Ér' care nu e domnu preste indemnurile sale instinctuali, acel'a nu corespunde chiamarei sale asemnate de la creatore, ci s'ar asemenà cu fiintiele irationarie, cari urmeza numai instinctului. Au documentatu sute si mii de esemple la alte natiuni, unele formandu-se societati de abstinentia (sobrie) s'au potutu retienè cu multimea de la beutura; si fara de *nici o stricare; ma s'au facutu apoi omenii cei mai sanetosi si fericiti.*

Acumu cari mediloce ar' fi mai apte si folosîtore spre abaterea poporului nostru de la acesta beutura infernala, despre ace'a pertracteze altii cu judecata mai matura, si mai capaci de a cumpenì, cumca cari d'intre mediele folosîte la alte natiuni, si cari d'intre reformele recomendate de scrietorii cei mai escelinti in acesta caus'a — ar potè sierbì spre sterpirea reului, ce domnesce in unele parti in mesura forte mare intre agricultorii nostri conatiunali.

Observezu numai ace'a, câ preotimea ar' potè face mai multu in caus'a acest'a si inca mai multu prin inriurinti'a, ce o potu avè densii in viati'a sociala asupr'a poporeniloru sei, de câtu prin predici in obiectulu acest'a in sant'a baserica, de ore ce intocmai cei mai beutori incungiura altariulu Domnului; ér' deca cutare parocia are nenorocirea de a avè pastoriu sufletescu unu individu ca acel'a, care nu si-tiene de derogare a inchinà cu pocalulu prin ospetarie; atunci poporenulu — altcumu dedatu cu beutura, — nu numai câ nu se va contenì, ci si-va tiené de virtute a imità pre luminatoriulu sêu, a carui misîune e a fundà fericirea sufletesca si corporala a incredintiatiloru sei. Totu asià cercandu caus'a câ pentruce poporulu nostru nu si-cunosce si prin urmare nu si-pote indreptà starea acesta deplorabila; aflâmu câ nu suntu indîvidi, cari sei indegeteze, si se le dè suatu; pentru câ atentiunea intielegintiei e indreptata numai la starea polìtîca a poporului, ér' cea fisîca e trecuta cu totulu cu vederea; séu deca si radîca cine-va graiulu in acesta privintia, o face numai pre scurtu, ca si despre unu obiectu laterariu si neinsemnaveru, precumu si in unulu d'in numerii trecuti ai „Gazetei Transîlvaniei,“ se fece scurta amintîre despre stricatiunea tabacului, ci acést'a numai ca unu obiectu in seri'a varietatiloru, nedandu-i-se prè mare importantia. Ci dupa modest'a mea opiniune ast-feliu de lucruri suntu obiecte ce atîngu poporulu forte de aprope; câ-ci ce ajunge libertatea si alte bunetati sociali déca cu unu picioru se afla in gropa? E dreptu câ acést'a numai de medîci se tiene si numai acestia potu dejudecà morbulu cuvenintiosu, ci unde suntu medîcii natiunali, cari se consemtiesca cu poporulu, ca cu nisce consangeni ai sei? si ore nu s'aru aflà teneri de aceia cari ar studià cu predilectiune ramulu acest'a scientificu, care altcumu e unulu d'intre cele mai frumose si mai folosîtorie pentru omenime? La acést'a respunda aceia teneri, cari d'in fric'a speseloru estraordînari, desclinite ca la celelalte ramuri, si-au alesu si pote si-voru mai alege, alta cariera. Morbulu numai sciindu-i caus'a originala se pote vindecà. Kn'y à rien à dire a cela. Plus des larmes, plus de chagrin.

Beiusiu in 10. maiu 1865.

Avramu Vasîliu Berlogia.

ROMANIA.

Sessiunea straordînaria a senatului si camerei Romanìei se deschise in 14. maju s. n. de câtra ministrulu presiedinte dlu Boseanu. Domnitoriulu desì petrece in Bucuresci, nu s'a infatisiatu la deschiderea sessiunei; corpulu consulare n'a fostu invitatu. Deputatii si senatorii se infatisiara intr'unu numeru forte micu, in câtu e indoiela daca camer'a va fi capace a aduce decissiuni.

Scirile ce le primescu d'in Romania diurnalele nemtiesci ni areta câ cabinetulu se clatîna, anume DD. Boseanu, Vernescu si Stratu aru cere reducerea armìei si speseloru de caletorìa a prìncipelui, la ce colegii loru nu se invoiescu.

CONSILIULU MINISTRILORU.

JURNALU.

Asupr'a referatului domnului ministru secretaru de statu la departamentulu de interne, agricultura si lucrari publice, sub no 1935;

Avendu in vedere legea telegrafo-postala prin care se interdice ori cui fara esceptiune de a transportà scrisori, gropuri etc., pe câile acelea unde Statulu are infiintiate asemene servicie;

Avendu in vedere câ prin functiunea postei internatiunale ce este in intrég'a posesiune a corespundîntieloru pentru si in afar'a tierei; se aduce o calcare acestei legi;

Consîderandu detori'a ce avemu de a pastrà inatacata asemenea lege consantita in poterea statutului de la 2. maiu, recunoscutu de tote poterile garante;

Avendu in vedere causele ce au stabilitu pana acum suprimarea servicieloru internatiunale, sunt lipsele de conventiune cu statele limitrofe a caroru incheiere s'a amanatu d'in di in di;

Avendu in vedere câ de la 1 maiu viitoru s. v. candu s'a fisatu pentru ultîm'a ora facerea serviciului postalu cu strainetatea, de câtra post'a romana, nu se pote amanà mai multu, atâtu d'in puntulu de privire alu mantinerei legii, câtu si spre a potè corespunde legitîmei dorintie a tierii;

Pentru aceste consîderante consîliulu ministriloru in siedinti'a de asta-di $^{8}/_{20}$ aprile, otaresce ca de la 1 maiu viitoru serviciulu postalu cu strainetatea sê se indeplinésca de câtra post'a natiunala, de câtra post'a romana, la biurourile fruntarieloru Austro-Ruse, portulu scrisoriloru destinate pentru interiorulu tierii.

Despusetiunile jurnalului de fatia se voru aduce la indeplinire de câtra domnulu ministru de interne, agricultura si lucrari publice, dupa ce mai antâiu lu va supune la domnésca aprobare.

C. Bosîanu, G. D. Vernescu, Manu, Balanescu, I. Strat

S'a aprobatu de M. Sa Domnulu la 24. apr.

NOUTATI ESTERNE.

ITALIA. In 14. l. c. se incepù in Florenti'a serbatoriea lui Dante, asiediarea statuei in presînti'a deputatiuniloru municipali, academice si a deferiteloru societati italiane si straine. Regele fu primitu cu vivate unanime. Solenitatea fu forte splendîda; iluminatiunea orasiului neindatenata.

In siedinti'a de la 17. l. c. a camerei deputatiloru, ministrulu Lanza cetî unu decretu reg. prin care se amana sessiunea. — Diurnalulu oficiale insciintieza câ ministeriulu de interne la 21. l. c. si-incepe aptîvitatea sa la Florentia.

Cassini presiedintele camerei deputatiloru italiani, in 16. l. c. sosî in Roma, unde merse provocatu de Santì'a Sa Pap'a. Cu unu documentu mai multu despre apropiarea intre guvernulu italianu si celu papale.

Partît'a actiunei e atiutiata forte, si lipsesce numai o crise ministeriale, de care tocm'a se vorbesce, si atunci atiutiarea devine generale. E importanta in asta privintia e corespundîntia d'in Torino in „Kl. Z.“ unde se dice: Amu spusu câ ministrii nu se invoiescu cu condîtiunile ce le pune santulu parinte, ca adeca episcopii sê nu jure credintia monarcului, si sê nu se imputiene dîecesele. Ambele aceste conditiuni nu se potu primì si e intrebare daca Roma va repasì de la ele. D'o camdata cauta sê credemu câ in asta causa nu s'a decisu inca nemicu, si guvernulu va grigì a nu face atare pasiu pripitu, câci nemultiumirea cresce si aici si in Florentia, dar' mai cu séma in Neapole. Ricasoli, Garibaldi, Mazzini si toti liberalii aru da mana pentru a combate pre ministeriu, daca acestu-a aru compromite viitoriulu tierei intr'o cestiune de vietia. Dar' veri-cum, pasii ce i-au facutu Pap'a pana acum'a, remanu de o importantia mare, câci acesti-a sunt sîmtomele unei noue polìtîce a curiei romane. Se crede câ Pap'a intr'atât'a uresce pe Franci, câtu pentru a scapà de ei e gat'a a se impacà si cu Italia. Atâtu-a folosu macaru are conventiunea de 15. sept. câ curi'a romana nu mai pote denegà necesetatea impacarei.

Despre decursulu negotiatiuniloru lui Vegezzi la Roma, ni spune „N. Pr. Z.“ d'in funte securu urmatoriele: Vegezzi a negotiatu numai cu Papa si cu dlu Franchi secretariu in causele eclesîastice. Pre Antonelli l'a cercetatu Vegezzi numai d'in curtenire si nu i-a graitu neci unu cuventu despre polìtîca. Despre impacare se dice câ va avè caracteru bisericescu; nu se pote crede, ci se pare câ are insemnetate mare polìtîca, si vomu vedè câ eppii ce Pap'a i va denumì in lun'a venitorie pentru Neapole, Toscana, Parma si Modena, toti voru face juramentulu de credintia câtra Victoru Emanuilu. Domnitorii goniti inca acù au insînuatu protestu la card. Antonelli in contr'a acestei fapte, inse cardenalulu respunse câ: „Omnis potestas a Deo! Beseric'a e perpetua, drepturile si detorintiele ei nu potu depinde de mintea unei dînastie.“ Vegezzi pe câtu tîmpu a petrecutu la Rom'a, conversâ mai multu numai cu avocatulu Pincenti, amicu d'in teneretiele lui. — Sciri d'in Roma marturisescu câ Vegezzi va ajunge curundu acolo, ma i s'a gatîtu si locuintia in strat'a Frattina.

„Opinione“ publica unu artîclu despre negotiatiunile cu Roma si se nisue a aretà câ ideea prìncipale a polìtîcei lui Cavour erà impacarea cu Roma. Italia — dice — incerca acum'a a deslegà cestiunea romana in contielegere cu Papa, si daca nu va reesì, Europ'a nu-i va potè imputà, daca acusi pre alta cale va medilocì deslegare.

„K. Z.“ crede câ partît'a actiunarie e iritata si prin acea impregiurare, câ de curundu se latì faim'a cumca regele Victoru Emanuilu a inceputu pertratarile cu Austria pentru recunoscerea regatului Italiei. Acestoru pertratari siervescu de base urmatoriele: Venetì'a sê se dechiare de statu independînte, cu institutiunile ce le are Italia, dar' sub supraveghiarea Austriei s. a.

FRANCIA. Lucratorii in mai multe orasie nu voiescu sê lucre. In unele locuri pretîndu reducerea tempului de lucru, in altele urcarea plâtii, liniscea nu se turburâ nicâiri. Imperates'a a datu ordîne capului polìtiei dlui Boittelle sê gatesca pentru Imperatulu unu reportu detaiatu despre incetarea lucrului.

Imperatulu petrece inca in Algiru, la 14 l. c. 2 ore d. m. fu primitu cu mare pompa in orasiulu Oranu. Militì'a dedea salve cu tunurile d'in fortaretia, ferestrele erau decorate cu stindarde, pe turnurile mosieeloru sunau musîcele natiunali arabe. Autoritatile si reuniunile erau asiediate a lungulu pe stratele unde aveà se treca Imperatulu, care se coborì d'in carutia si adresâ câte-va cuvinte presiedintelui si membriloru reuniunei d'agricultura, cari i adusesera desclinite produpte in semnu de bunastarea tierei. — Imperatulu de Maroco intielegendu de petrecerea lui Napoleone in Algiru, decise a trimite o deputatiune ca sê lu salute. O nae francese a si plecatu la Tanger ca sê aduca in Algiru deputatiunea marocana, pre care Imperatulu Napoleone voiesce a o primì in o audîintia solena.

In privinti'a implerei scaunului de presiedinte in corpulu legelatîvu alu Franciei, scirile mai noue sunt multu favorabili v. presiedintelui Schneider. Walewsky care erà candîdatu la acestu postu, d'in unele cause a trebuitu sê repasiesca, si Schneider fù insciintiatu câ la 13 jun. va fi denumitu de presiedinte, tocm'a candu i espira mandatulu de unu anu ca v. presiedinte. — Bugetulu s'a asternutu deputatiloru.

„Progresulu de Lyon“ insciintieza câ ministrulu italianu Lamarmora cu o missiune secreta a fostu incognito in Roma.

Unu telegramu d'in Parisu cu datulu 18. maju ni spune: In loculu prìncipelui Cusa se

ascopta sé vina aici diplomatulu romanu dlu Negri, de locu ce la Constantinopole se voru fiu negotiatiunile ce decurgu in casa'a monastirloru.

P'ricipele Napoleone petrece la Ajaccio, unde prin o cuvantare desfasuirii unu program formalu. Ponoru de sentinti'a lui Napoleone I. cumea scopulu guvernului imperiale e estinderea libertatei democratice si crede ca dobandirea costinuiteru depinde de la alianti'a comuna a poporeloru liberali, cu ajutoriulu incetarei domuirei lumesci a papei, prin alianti'a cu America', libertatea presei, a intrunirloru, estinderea drepturiloru parlamentarie. Politic'a Franciei neci cundu nu va receere o alianti'a cu Austria. — Comissiunea ce dechiate propunerile guvernului in privinti'a vinderei paduriloru statului, va recomenda alte lavore pentru finirea lucrariloru publice.

VARIETATI.

— *Academi'a literaria magiara.* In sedinti'a d'in urmu dlu Ioane Pompeiu (romanu) cetí desertatiunea dlui Giorgiu Ioanoviciu (romanu) despre artícululu „a" in limb'a magiara, o studiere penetinte a limbistiloru magiari. Asta desertatiune trase a suprati atentiunea deplina a celora mai mari auloritati filologice d'in academie, precum a dloru Toldy (alias Schädel) Ballagi (alias Bloch) a. a. dovada evediinte cum se cultivesa limb'a magiara prin nemagiari, cari sunt autoritati pre terenulu limbistiei magiare.

— *Denumiri.* Julianu Grozescu juratu cottu. o domnitiajude de cocuz onor., si spedit cott. Lazaru Graiescu de juratu cot. Ambii in cottulu Torontalului.

— *Numerulu calugariloru si calugaritelorru in Italia* dupa „Diritto" a 29,201 d'intre cari 14,807 sunt barbati si 14,184 femei; ambele sesse numera ordurí cu posessiuni si orduri cersitorie. 20,252 de capete au posessiuni, si 8229 sunt cersitorie. Claditi calugaresci sunt 2382, si anume 1506 pentru barbati, 879 pentru femei; 1725 sunt ale celoru cu posessiuni, 758 a le cersitoriloru.

— *Una opu interesanta.* In editur'a lui Bianchi la Torino s'aparutu alu doulea tomu d'in istoria'a diplomatiei europene de la 1814. Acestu tomu se ocupa de congresele de Laibach si Verona, contienu acetu numerosu d'in 1821 necunoscute inca, precum si cercularele pontificului Leone XIV. si Pio VII.

— *Statu'a lui Dante in Florentia* o gatita de sculptorele Fazzi in Ravenna, capu de opera. Marele poetu e cu spatele catra bisericia de la Santa-Croce, cu manu'a staga tiene paliulu, dra cu drépt'a: „Divina'a comedia." Statu'a o naita de 4 metro, asiediata pre o base co impreuna emblemele a lora 33 de orasie italiene. In cele patru muchuri, lei tiena inscriptiunile opuriloru mai mici a le lui Dante, statu'a nu e gata de totu, basea e gatita d'o camada numai d'in ghipsu, dar ei se vor substitui curundu prin marmure de Carrara.

— *Serbatorile lui Dante in Austria.* Ascultatorii italiani de la universitatea de Gratz in 16 l. c. au ba'a sarbatoresc. Ceremonia'a rectorului serbesa'aniversari'a de siese secle a lui Dante. — In Tridentu la 14 l. c. cu prim'a di a solenitatei, se asiediati statu'a lui Dante in bibliotec'a orasiului, e gatita de sculptorelu Malfatti confecu incredibilesci ce i-au datu magistratulu acestui orasiu. — La Trevizo se va radica statuia lui Dante la imbinarea riuriloru Cagnano si Sile cu ajutoriu de nemoritiarei poetu. — La Alenea se tienura desertatiuni si ser'a concerte. — Sculptoriu venetianu Bosa a gattu o sculptura frumosa d'en marmure de Carrara, subnumire „Apotheosa lui Dante," esprime ideea cá Palladio, Tiziano, Canova si Rossini au invetiatu de la Dante. — La Veneti'a in tipografi'a lui Antonelli, sparb'in editiune eleganta opula „Vita nuova di Dante."

— *Patriarculu Masiericiu* se ascepta la Viena unde va petrece 14 dile in cau'a despartiriei ierarcíei romane de cea serbesa. Cumisariulu reg. de congresu Bar. Philippovich inca se va sustienè la Viena in totu timpulu petrecerei patriarcaluiu a celui.

— *Secer'a incetu.* Scíri de'n Temisiora, Aradu, Debretinu si Viena ni spunu cá pe acolo s'au revecsata ploia in abundantia. Pesta duce inca lipsa.

— *Maj Sa e contra octroirilorru.* „Deb." ni spune cá Maj. Sa respinse propunerile ce se facura cu dupa asupindere tribunaloru militari in Ungaria si se incepa nisce octroiri adanci taiatorie.

— *Unu cuvantu la tempulu sev.* „Pesti Naplo" descrie cum nobilimea de midilocu a Ungariei si-ducta fiii sei intu numai pentru carier'a de advocati si neci de cum pentru comerciu si industria. Spre a ilustra acesta'a, aduce unu esempliu din presentia. La multu d'intre institutele infiintate de curundu se deschise concursu pentru patru posturi de juristi, si se infatioiara patru-sute de recurriti; totu de la acelu institutu se deschise concursu pentru doue posturi la cari se receerau unoscicite comercial, si se infatisa numai unu recurrinte, deal salariulu e mai mare de cátu la posturile pentru juristi. — Unu banchiru de Pesta cerea de optu lune unu individu cu cunoscintie comerciali si a limbei magiare, pentru unu salariu annuli de 3000 fl. si inca nu l'a aflatu.

Proprietariu si editoriu: **Sigismundu Pop.**
Redactoru respundietoriu: **Alesandru Romanu.**

INSERTIUNI.

Concursu.

Cu inceputulu anului scolasticu 1867/8 venitoriu, avendu a se adauge la celo siepte clase gimnasiali, deja infiintate in gimnasiulu romanu de religiunea ortodoxa orientale, si clasea a XIII. si cea d'in urma spre complinirea intrega a gimnasialui, se deschide cu acesta'a concursu inca pentru doi profesori, fie care cu salariu anuale de cátu 800 fl. v. a.

De la concursu se-cere ca se documentese:

1) prin acestatu de botezu, cá este romanu de natiunu, si crestinu greco orientale de religiunu;

2) prin atestatu de maturitate, cá a finitu studiile gimnasiale dupa sistema prescrisa de Procletulu de organisarea gimnasiloru Austriei d'in 1849;

3) prin atestatu academicu, cá a finitu facultatea filosofica in vreo universitate oresare;

4) prin atestatu de conduita de la deregatori'a politica locale, cá acea i este nereprobavera.

Se voru preferi inse cari pe langa acestea voru documenta:

a) cá a maturisatu cu eminentia;

b) cá a facutu si colegiale d'in obiectele de scientia, pentru care li se cere numai cá s'a inscrisu.

Tote acestle documente concurentele le va tramite cela multu pana la 15. augustu 1865. s v. adresande-le francatu catra suberia'a Eforia.

Brasiova 24. aprile 1865.

Eforia scolelora centrale romane de legea greco-orientale.

(3—2)

Concursu.

Se deschide concursu pentru ocuparea postului de vice-fiscalu in districtulu Cetatei-de-Pietra, impreunatu cu unu salariu annuale de 600 fl. v. a. Recuritiii voru adresa mie recursele loru pana la 30. junie a. c. dovedindu cu documente autentice si originali etatea, religiunea, starea, cursurile de scintie ce-au finitu, cunoscintiele limbilore, sierviitiulu de pana acu, si capacitatea avocatiale. — Datu in Siocentu-Mare a 16. maj 1865. Ioane Sforbanu m. p. capitanu supr. in distr. Cetatei-de-Pietra.

Depusetoriu si vendiare (4—3)
de Stracoratore de apa (destilatore)
gatite d'in carbune pietricu-poroso
pentru a preface apa'a cea mai necurata si tirbure in apa bana de beutu

Recoritore fara de ghiatia
pentru vinu, apa, lapte, bere, mutu, carne si alte natrecanite se vindu la *Semade* sulu numai cu pretiuri cumpetate in *depositorile principale de machine americane* de cendu a lui *Wheeler si Wilson d'in New-York*.
In Pest'a, Largulu Josefinu Nr. 15, in casa'a Domnului Dr. Covaciu, Patruanghiulu celu nou.

Cleiu Rece curetoriu
cu privilegiu imp. reg.
acestu cleiu remane in stare neschimbata si s'au adeveritu a fi forte bunu pentru a *clei si a lipi* (a lutui, a cimenta) totu felulu de *obiecte de hartia, pinzu, lemnu, sticla (véga) porcelana si pietra.*
Acestu cleiu de'n-ar pastra'or cátu de indelungatu remane totu si curetoriu, bunu spre intrebuintiare si nu se strica. Mai vertosu se pote recomenda *deregatorieloru, compactoriloru, tucratoriloru de galanterie, strapatorloru, sticlariloru si anume pentru trebuintiele casei.*
Se afla la pregattoriulu
JOAN NADLER
ministru compactoriu
in Pest'a, strad'a Sorpetul Nr. 16.
(3—3.)

Societ'ati de Sorti (bilete de Loteria)
cu rate pre patrariu de anu
Pentru 20 *bucetti d'in 1864 sorti de cátu 20 fl.* rafundu-se pretiulu in 25 de rate la cáte trei lune cu 3 fl. Timbrulu odata pentru tote de anu'a 68 cr.
„ 20 *bucetti d'in 1864. sorti de 100 fl.* in 25 de rate la trei lune cu 5 fl. timbrulu o data pentru totu deanu'a 99 cr.
„ *10 bucetti d'in 1864 si 10 bucetti d'in 1860 sorti de 100 fl.* in 25 de rate la trei lune cu 6 fl. timbrulu odata pentru totu deanu'a 99 cr.
„ 20 *bucetti sorti de ale institutului de Credetu*, in 25 rate la trei lune cu 5 fl. timbrulu odata pentru totu deanu'a 1 fl. 30 cr.
„ *20 bucetti de tote sortile statutrice adaugindu-se si unu bletiu de 25 fl. d'in ducatulu Baden*, in 25 rate cá 4 fl. (in fie care anu 38 sorticure). Timbrulu odata pentru totu deanu'a 68 cr.
Asceptanu comisiuni a carora efeptuire grabnica se asecureza, remanemu
A. Morgenstern si Compania
Zarafu'n Pest'a, Strad'a Podu-Mare Nr. 9. (4—3)
Inaceindri facute prin scrisori se efeptuesca cu iutiela, si se adauge gratis unu conspectu de sortiture pre an. 1865, care cuprinde programulu deplinu relativu la societatile de sorti.

Sorti de statu d'in 1839, Sortitur'a la 1. junie 1865.
Cascigulu principale: 210,000 fl. v. b.
Promesse cu 6 fl. biletulu.

Sorti de statu d'in 1864. (4—3)
Cascigulu principale: 250,000 fl. v. a.
Promesse cu 2½ fl. biletulu.

Se afla de vendiare la zarafulu
Kanitz si Compani'a
Pest'a Largulu Teatrului 4, fatia cu cafenar'a lui Privorszky.

Cu tipariulu lui TRATTNER-KAROLYI.